

153 1. Beh. af Lovf. om Opr. af tvende Kreditf. f. Ciere af mindre Landeiendomme.

154

Tiende Møde.

Torsdagen den 23de Oktober Kl. 1 1/2.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Balg af 9 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Forholdsregler mod Brugen af usødygtige Stibe.

Der afgaves 38 Stemmesedler, som alle vare gyldige. Valgte bleve: Aagesen, Carstenen, Harald Hansen, Suel, Moltke, Schlegel, Strandkov, Lugen med 38 St., Rammekov med 37 St.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprættelse af tvende Kreditforeninger for Ciere af mindre Eiendomme paa Landet.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1217 ff.).

Dreng: Efterat Arbejderkommissionen i sin Betænkning har henvist til det Onselige i, at der aabnes lettere Udgang for Smaaafolk til at erholde Laan, og et Lovforslag, der gik i samme Retning som det foreliggende, om end forskjelligt derfra paa væsentlige Punkter, var fremkommet i forrige Sæssion i Folkethinget ved det private Initiativ, er det naturligvis tilfredsstillende at se Regjeringen selv tage denne Sag i sin Haand, hvorved den jo maa siges at være kommen i sit rette Spor, og den Maade, hvorpaa den ærede Indenrigsminister har søgt at løse Opgaven, stemmer med de Udtalelser, som faldt fra ham ved Behandlingen af en anden Sag, der ligeledes fremkom i forrige Sæssion i det andet Thing, nemlig om Ublaas af Statskassen til Husmand. Løsningen kan saaledes ikke siges at komme uventet. Det er nu i og for sig en smuk Opave at komme de mindre gunstige Samsunds-klasser til Hjælp, og jeg skal villig indrømme, at

der kan være Banfæligheder tilstede for den her nævnte Samsunds-klasser ved at erholde de Laan, den kan trænge til, skjøndt jeg paa den anden Side, naar jeg tager Hensyn til de Oplysninger, som Motiverne til det foreliggende Lovforslag indeholde om, i hvilket Forhold i de sidste 5 Aar de Begjæringer, der ere fremkomne om Laan af denne Størrelse, have kunnet imødekomes, dog anser det for noget tvivlsomt, om der virkelig er en saa stor Frang tilstede, som man har villet formene. Smidlertid, at der er Banfæligheder, finder sin naturlige Forklaring. De bestaaende Kreditforeninger, som man jo nærmest skulde henvende sig til om at erholde disse Laan, have i deres Statutter en Minimumsgrænse for Størrelsen af de Laan, de kunne tilstaa, og allerede heri ligger en Hindring. Men der er derhos hos samtlige Pengeinstituter en naturlig Mlyst til at indlade sig paa disse smaa Laan, ikke alene fordi smaa Summer forvolder den samme Uleilighed som større, og Opkrævningen kunde tænkes at vore i usorholdsmæssig Grad, hvis disse Laan bleve givne i stor Udstrækning, men ogsaa paa Grund af den større Risiko, disse Laan medføre. Det er nemlig ingen let Sag at vide, hvad disse Panter i Virkeligheden ere værd; det personlige Moment, Hensynet til de Personer, der i det givne Øieblik eie og drive saadanne Eiendomme, har overordentlig Betydning. Det kan og bør ikke komme frem ved en paa almindelig Maade foretagen Taxation, og det vilde ogsaa forudsætte saa nøie, næsten lokalt Kjendskab fra vedkommende Pengeinstituters Side, at den ikke kan forudsættes at være tilstede; men der er derhos en anden Omstændighed, som man ikke maa tabe af Syne. Hvis man tænker sig Uvangsrealisation af saadanne Panter, ville Omkostningerne ved de mange lovbestaaede Auktioner, disses Bekjendtgjørelser, Administrationen af Pantet, indtil Realisation kan finde Sted, osv., løbe op til saa store Beløb, at de i mange Tilfælde ville sluge en stor Del af Pantets Værdi, saa at til Slutning et Tab vil indtræde for Kreditor, selv om han i sin Tid har været nok saa omhyggelig ved Tilstaaelse af Laanet. Vil man altsaa Begunstigelse — og jeg tror, at man vil det — der gjør sig i saa Henseende en Strømning gjælbende, som man neppe kan modstaa —, mener jeg ogsaa, at man maa være betænkt paa at komme med Lempelser i den paaapegede Retning, ligesom der ogsaa maa blive Tale om Moderation i Udgifterne.